

TRANSILVANIA

FÖIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNÜ.

Nrulü 5.

SIBIIÜ, 15 MAIÜ 1895.

Anulü XXVI.

Cu durere înregistrămü, că Archiepiscopulü Bucovinei
și Mitropolitulü Bucovinei și Dalmației

Dr. Silvestru Morariü-Andrieviciü,

președinte alü Sinodului mitropolitanü, membru alü dietei Bucovinei, alü Senatului imperialü, v.-președinte alü Societății pentru cultura și literatura poporului românü bucovineanü etc.,

a repositatü la 3/15 Aprile a. c. în etate de 77 ani, și a fostü immormëntatü cu tötä onórea Joí 6/18 Aprile în cripta capelei archieresci din Cernăuți.

Reposatulü, unü adevëratü archipăstorü alü bisericeii sale, a escelatü atätü prin virtuțile sale preoțesci și profunda sa erudițiune, cât și prin ferbintea sa iubire cătră biserica, poporulü și patria sa, prin mănósa și salutara sa activitate pe terenulü literaturëi bisericesci-scolare și pe tóte terenele vieții publice, și s'a făcutü nemuritoriü în istoria bisericeii și patriei sale, carü în multe privințe aü luatü printr'ensulü unü noü avëntü în calea progresulü.

Asociându-ne dorerei, de carea a fostü cuprinsă tötä románimea în urma acesteii grele perderi, ñicemü venerabilulü Archiereü:

Fiă-i țerâna ușórá și memoria piă și binecuvëntatä!

Sibiiü, 3/15 Maiü 1895.

SESIUNEA GENERALĂ A ACADEMIEI ROMÂNE.

(Urmare și fine.)

Biblioteca.

Biblioteca Academiei și-a urmată dezvoltarea obicnuită și crește din an în an atât de considerabil, încât am ajuns într'o mare strîmtorare de local. Ea aduce serviciul totu mai însemnate studiilor literare și științifice. Aceste servicii ar fi încă mai însemnate, decă nu am fi fost siliți, din cauza acestei strîmtorări, a scóte din serviciu și a închide în lădi, așezate în magazine, părți întregi din biblioteca regulată și catalogată, precum și multe din publicațiunile noue. Lucrul este foarte întristător, dar nu a stat în puterea Delegațiunii d-vóstre, nici chiar în puterea Academiei, de a-lu îndrepta.

Precum ve este cunoscutu, Delegațiunea a adresatú dlui ministru alú cultelorú și alú instrucțiunii publice urmátorea cerere la 11 Martiu 1894 :

(Urmézá textulu rogărei pentru licuidarea ajutoriului de 100,000 lei, la lărgirea localelorú bibliotecei. Apoi se continuă):

Acéstă cerere a rēmasú până acum fără rēpunsú. Cu strîmtórea bibliotecei însé a crescutú și grija pericolelorú, ce arú puté amenința prețioasele și neînlocuibilele nóstre colecțiuni în casú de incendiú, mai alesú că localulu nostru nu stă isolatú de alte case particulare.

Donațiuni, legate, fonduri.

Comisiunea financiară ve va aréta în amēnunte starea fondurilorú Academiei, precum și gestiunea financiară a anulu trecutú; ear comisiunile speciale alese în sesiunea trecutá ve vorú da relațiuni amēnunțite asupra celorú doue mari fundațiuni, cari au intratú în patrimoniulu Academiei în anii

din urmă, anume fundațiunea Vasilie Adamachi și fundațiunea Otteteleșanu, daruită Academiei de colegul nostru dl. I. Kalinderu.

Delegațiunea a publicat, pentru fiă-care din aceste fundațiuni, câte o broșură, cuprinzându actele fundațiunii, decisiunile Academiei pentru regulamentarea lor, precum și începutul punerii în execuțiune a acestor decisiuni. Aceste publicațiuni s'au crezut necesare, atât pentru a aduce la cunoștința publică scopul fundațiunilor, cât și ca omagii de recunoștință cătră memoria generoșilor donatori.

1. S'a terminat clădirea criptei pentru vecinica odichnă a rămășițelor pământesci ale răposatului Vasilie Adamachi și s'a așezat de-asupra ei monumentul pentru vecinica pomenire a generosului donator. La 9 Octobree s'a făcut înăugurarea monumentului, cu participarea I. P. S. Sale metropolitului Iosif al Moldovei și a P. S. Sale episcopului Partenie al Dunărei de jos.

S'a început punea în aplicare a regulamentului fundațiunii Adamachi, votat în sesiunea trecută. După recomandarea juriului compus din dnii Dr. Russ, M. Tzoni și P. Poni, care l-a presidat, Academia la 7 și 21 Octobree a acordat burse Adamachi de câte 100 lei pe lună în 1894—95 d-rei E. Cancicov și d-lui C. Climescu, studenți ai facultății de științe din Iași, dlui N. Lupu și d-rei M. Trancu, studenți ai facultății de medicină din Iași.

2. Institutul Ioan Otteteleșanu a fost înăugurat la 6 Octobree trecut, în prezența mai multor membri ai Academiei, a unui reprezentant al M. S. Regelui și a unui public numeros. M. S. Regele a bine-voit a esprima prin telegramă părerea de rău, că a fost împedat de a asista la serbarea înăugurării, anunțându că dimpreună cu M. S. Regina voru visita în curându Institutul și-l voru încungiura de totă îngrijirea Lor.

Comisiunea alésă de Academia la 4 Iuniu 1893 a supraveghiatu completarea instalărei Institutulu. Prin decisiunea luată în sesiunea generală trecută, la 13 Aprile 1894, Academia a datu acestei comisiuni depline puteri pentru a organisa Institutulu pe bazele arătate în încheierile ei dela 12 Aprile 1894 prezentate Academiei și a-lu face să funcționeze cu începerea anulu scolaru 1894—95. Comisiunea, pe de o parte a publicatū concnrsu pe ziua de 15 Augustu pentru înscrierea elevelorū, pe de altă parte a însărcinatū pe dlū I. Slavicī, membru corespondentū alū Academiei, să elaboreze proiectulū de organizare alū Institutulu, programulū de studii și regulamentulū pentru conducerea internă. Acéstū organizare și acestū programū aū fostū aprobate de ministeriulū cultelorū și instrucțiunei publice, prin adresa seria B. Nr. 7,353 dela 2 Octobre. Delegațiunea, după recomandarea comisiunei, a decisū a pune Institutulu sub conducerea dlui și d-nei I. Slavicī.

Până la terminulū de 15 Augustu s'aū înscrișū 91 concurente; dintre aceste aū fostū admise și s'aū prezentatū la concursū 32, cari aū fostū examinate la 15 Septembrie de cătră dlū I. Kalinderu și de subscrisulū, ca membri ai comisiunei, dimpreună cu dlū I. Slavicī.

Resultatulū concursulu a fostū adusū la cunoștința M. S. Regelui, prin raportulū delegațiunei dela 17 Septembrie. Maiestatea Sa a bine-voitū a desemna, după tabloulū prezentatū, pe elevele admise, în numărū de 15.

Elevele astfelū priimate aū fostū îndată duse la Măgurele și instalate în Institutulu, unde își urméză până astăzi studiile.

3. La 23 Decembre a încetatū din viață la Iași Prințesa Alina Știrbei, care, precum ve este cunoscutū, a făcutū Academiei, în viață fiindū, unū darū de 200,000 lei prin

actul de donațiune dela 22 Februarîu 1889. Academia a fostu reprezentată la înmormântare și a depusă o corónă pe sicriul generósei donátore. În acéstă sesiune veți avé a lua decisiunile necesare pentru punerea în aplicare a dispozițiunilor din actul de donațiune.

Credemú că îndeplinimú o datorie piósă, reamintindú aci generosulú și patrioticulú actú de donațiune alú acesteí matróne, ale cárei amintiri vecinicú vorú fi în neamulú românescú.

(Urméză actulú donațiunei; apoi se continuă):

4. La 18 Septembre a încetatú din viéță în Bucuresci Emanuilú Donici, care prin testamentulú sêu dela 27 Aprile 1892, depusú la tribunalulú de Ilfovú, a lăsatú Academiei întréga sa avere, instituindú și unú legatú particularú de 100,000 lei în favórea ficei sale Margareta Bărbuceanu. Delegațiunea, conformú art. 85 din Regulamentú, a decisú, la 20 Septembre, acceptarea legatului și în aceeași ți a cerutú dela Onor. Ministeriú alú cultelorú și instrucțiunei publice Înalta autorisațiune Regală pentru primirea lui. Cestiunea stă încă astăđi pendinte în consiliulú de ministri.

La 24 Septembre, tribunalulú de Bacău, deși succesiunea era deschisă la tribunalulú de Ilfovú, totuși a dispusú a se pune în posesiunea averei, fără facere de inventariú, o rudă colateralú a răposatului.

Delegațiunea s'a presintatú în 22 Februarîu Augustului Protectorú alú Academiei, Maiestății Sale Regelui, spre a-Lú ruga a da Înalta Sa autorisare pentru primirea acestuí legatú.

5. Avera răposatului Evanghelie Zappa, din care Academia are dreptú sê priméscă, conformú testamentului, 1,000 galbeni pe anú, se află și acum discutată înaintea justiției între moștenitorii de sânge, Statulú Românú și Statulú Elenú.

Procesul intentat de Academia curatei judecătorești, în a cărei administrare se află averea, pentru plata vîrsămîntului anual delà 1892 încóce. a fost cîștigat la Curtea de Apeli din Bucuresci, și sperăm că în curînd Academia și va primi sumele datorite ei pentru acești ani.

7. Depositul de efecte alu Academiei se află, conform art. 42 din Statute, în păstrarea Cassei de depuneri și consemnațiuni. Consiliul de administrațiune alu acestei case, la 11 Octobree 1878, luase decisiunea de a scuti pe Academia de tacsă de depositu pentru valorile sale. Actualul consiliu, la 31 Ianuariu, a revocat acea decisiune, hotărîndu că chiar de a doua di Academia se fiă supusă la tacsă. Delegațiunea, aflîndu de acésta prin vice-președintele ei dl V. A. Urechia, s'a adresat Băncei Naționale, alu cărei consiliu a hotărîtu să primescă depositul Academiei și să-l păstreze fără plată de tacsă, și la 1 Februariu a cerut Cassei de depuneri restituirea depositului, care a fost mutat la Banca Națională. Astfel Academia a fost ferită de o cheltuială, care s'ar fi urcat cam la 2,500 lei pe an.

8. *Averea Academiei.* — Înainte de a termina acésta espunere, me credu datoru a ve aréta starea actuală a aversei Academiei, sporită în modu considerabilu delà sêrbarea aniversarei de 25 ani a Instituțiunei nóstre, în 1891.

Averea Academiei se compune din trei părți deosebite :

a) Donațiuni cu destinațiune generală, de ale căroru venituri Academia póte dispune după trebuințele sale ;

b) Donațiuni cu scopuri determinate ;

c) Subvențiunile anuale ale Statului, din cari unele sunt la dispozițiunea Academiei, altele au scopuri determinate.

Afară de acésta, trebuie observat, că Academia nu póte încă dispune de venitul unora din donațiuni.

Următorul tablou arată starea actuală a acestei averi:

CAPITALŪ		VENITURI			
NUMIREA FONDURILORŪ		Cu destinațiune generală, de care Academia		Cu destinațiune specială, de care Academia	
dispone	nu dispune	dispone	nu dispune	dispone	nu dispune
547,367	—	27,546	—	—	—
689,000	42,900	—	—	2,145	—
—	240,000	34,450	—	12,000	—
—	1,415	—	—	90	—
—	15,000	—	—	750	—
—	15,000	—	—	750	—
—	12,000	—	—	600	—
—	19,800	—	—	990	—
—	24,000	—	—	1,200	—
—	6,000	—	—	300	—
41,467	165,868	2,647	—	10,588	4,000
—	80,000	—	19,827	—	—
132,000	—	6,600	—	—	—
—	200,000	—	—	10,000	—
115,600	—	5,815	—	—	—
—	41,500	—	—	2,075	—
—	19,700	—	—	1,050	—
—	8,200	—	—	475	—
—	3,047,100	—	—	151,988	—
—	2,151,100	—	—	106,544	—
1,526,434	396,548	77,058	19,827	301,545	4,000
—	—	+48,083	—	—	—
1,921,982	6,039,583	125,141	—	253,462	—
—	—	20,000	—	43,000	—
—	—	145,141	—	296,462	—
—	—	164,968	—	—	—
—	8,011,565	—	—	—	300,462
—	—	—	—	—	465,430

Averea Academiei reprezintă dar unŭ capitalŭ totalŭ de lei 8.011,565, și unŭ venitŭ totalŭ de lei 465,430.

Din acestă avere Academia pŭte dispune astăzi numai de venitulŭ capitalului de lei 7.535,017, adecă de lei 378,603.

Capitalul Academiei de lei 1.921,982, cu venit actual de lei 77,058, și cu venitul viitor de lei 19,827, adică în total lei 96,885, este singur destinat pentru cheltuelile generale.

Venitul actual de lei 301,545, al capitalului de lei 6.089,583, are destinațiuni speciale, conform actelor de donațiune.

Dotatiunea anuală a Academiei de către stat este de lei 63,000, din cari lei 20,000 pentru cheltuelile generale, și lei 43,000, pentru cheltueli cu destinațiune specială (lei 10,000 premiile Lazăr și Eliade-Rădulescu, lei 33,000 pentru publicațiunile istorice Hurmuzaki).

Astfel întrebuintarea venitului Academiei de lei 465,430, — este următoarea :

Lei 23,827, de cari nu dispune încă,

„ 145,141 pentru cheltueli generale, compuse din :

Lei 77,058, — venituri proprii,

„ 48,083, — prelevări 15% dela fondurile speciale,

„ 20,000, — subvențiunea Statului;

„ 296,462 cu destinațiune specială,

adecă :

Lei 301,545 venituri proprii,

„ 43,000 subvențiunea statului

„ 343,545, din care se scade :

„ 48,083 prelevările de 15% ale Academiei

Lei 465,430

Concursurile premiilor.

În această sesiune sunt de acordat 6 premii, dintre cari 3 pentru opere publicate și 3 pentru lucrări prezentate în manuscris despre subiecte puse la concurs.

La concursurile acestorǎ premii s'aũ prezentatũ urmãtorele publicațiunii și lucrãri:

1. La *Premiulũ Nãsturelã-Herescu*, de 4,000 lei, care este a se decerne unei cãrți scrise în limba romãnã, cu conținutũ de ori-ce naturã, care se va judeca mai meritoriã printre cele publicate dela 1 Ianuariũ pãnã la 31 Decembre 1894, — s'aũ prezentatũ urmãtorele publicațiunii:

Dimitrie Alecsandrescu. Explicațiune teoreticã și practicã a Dreptului civilũ romãnũ, etc. Tom. IV. Iași 1894. 1 vol. 8º.

Anton Bornean. Resumatũ despre arhitecturã și construcțiunea practicã, specialã pentru ziderie și dulgherie etc. Bucuresci 1894. 1 volumũ 8º.

Dr. Leonũ C. Cosmovicĩ. Studii morphologice, taxionomice, psychologice, și contribuțiunii la studiulũ faunei Romãniei. Iași 1894. 1 vol. 8º.

Ioanũ Popũ Florantinũ. Reforma metódelorũ în sciință și practicã, și teoria consecutismului universalũ. Bucuresci 1895. 1. volum 8º.

G. Iannescu. Studii de geografie militarã. Vol. I. Oltenia și Banatulũ, cu o întroducere geograficã. Bucuresci 1894. 1. vol. 8º și atlasũ în folio cu 3 charte.

Ion P. Lichiripol. Fauna malacologicã a Romãniei. Nr. 2. Moluscele de uscatũ și de apã dulce ale județului Prahova. Bucuresci 1894. 1 vol. 8º.

Silvestru Moldovanũ: Țera nãstrã. Descrierea pãrților Ardélului dela Mureșũ spre médã-đi și valea Mureșului. Sibiiũ 1894, 1 vol. 8º.

I. Otescu. Cursũ completũ de aritmeticã raționatã pentru usulũ scólelorũ secundare în genere, etc. Bucuresci 1894. 2 vol. 8º.

T. D. Speranția. Mama sócrã. Bucuresci 1895 1 vol. 8º.

T. D. Speranția. Popa celũ de trébã. Bucuresci 1895. 1 vol. 8º.

Dr. Ioanũ Șerbãnescu. Mica chirurgiã. Ed. III. T. Severinũ 1894. 1 vol. 8º.

Dr. Alex. N. Vitzu. Doctrina secrețiunilorũ interne, etc. Bucuresci 1895. 1 vol. 8º.

2. La *Premiulũ Statului Eliade-Rãdulescu*, de 5,000 lei, care este a se da unei cãrți scrise în limba romãnã, cu

conținutul literar, care se va judeca mai meritoriă printre cele publicate dela 1 Ianuariu 1893 până la 31 Decembre 1894, — s'au prezentat următoarele publicațiuni:

Gh. Adamescu. Noțiuni de istoria limbei și literaturii românești, etc. București 1894. 1 vol. 8°.

Aggar Th. Aslan și A. A. Sturdza. Sofocle. Oedip Rege. Traducere în versuri. București 1894. 1 vol. 8°.

G. Bengescu-Dobija. Amilcar Barca, generalisimul alu Cartaginei. Tragedie în 5 acte. Ed. 1. București 1894. 1 vol. 8°.

Căpitan Gh. Boureanu. Nuvele. Focșani 1894. 1 vol. 8°.

P. Dulfu. Isprăvile lui Păcală. Epopee populară în 24 cânturi. București 1894. 1 vol. 8°.

Ion C. Georgian. O pagină din viața Marelui Stefanu. București 1894. 1 vol. 8°.

Gheorge din Moldova (G. Kernbach). Poezii 1880—1889. București. 1894. 1 vol. 8°.

Grigorie N. Lazu, 451 traduceri liberă și imitațiuni de poezii antice și moderne din Orientu și Occidentu, cu o prefață de A. D. Xenopolu. Iași f. anu. 2 vol. 8°.

I. Manliu. Gramatica istorică și comparativă a limbei române. București 1894. 1 vol. 8°.

Dr. Sever Mureșanu. Iconologia creștină occidentală și orientală. București 1894. 1 vol. 8°.

Ioană Nenitescu. Tatălă nostru în câte-va istorioare pentru înțelesulă tuturoră. București 1894. 1 vol. 8°.

N. Petrașcu. Vasile Alecsandri. Studiu criticu. București 1894. 1 vol. 8°.

N. Rădulescu-Niger. Rustice. Nuvele și Poezii. Vol. III. București 1894. 1 vol. 8°.

Ioană N. Romanu. Poesii. București 1894. 1 vol. 8°.

Artur Stavri, Poesii, 1888—1893. București 1894. 1 vol. 8°.

George G. Tocilescu, Cursu de Procedura civilă. Partea III. Procedura civilă propriu ȃisă. Vol. III. București 1894. 1 vol. 8°.

3. La *Premiulă Asociațiunei Craiovene pentru desvoltarea învțăământului publicu,* de 1,500 lei, care este a se da celei mai bune cărți didactice în limba română dintre

cele publicate dela 1 Ianuariu 1892 până la 31 Decembre 1894, — s'aũ prezentatũ urmãtoarele publicațiuni:

Enea Hodoșu. Manualũ de istoria literaturii române. Caransebeșu 1893. 1 vol. 8°.

Enea Hodoșu. Întãia carte de scriere și cetire. Ed. I. Caransebeșu 1894. 1 vol. 8°.

Constantin Leonardescu. Principiũ de psihologie. Cu figurĩ intercalate în textũ. Bucuresci 1892. 1 vol. 8°.

Dr. *Petru Pipoșu*. Metodica scõlei poporale pentru eleviĩ institutelorũ pedagogice. Ed. II. amplificatã. Arad 1895. 1 vol. 8°.

I. V. Praja. Cartea de aritmeticã a scolarului de clasa II primarã. Ed. II. Bucuresci 1894. 1 vol. 8°.

I. V. Praja. Povățuitorũ la cartea de aritmeticã a scolarului de clasa II primarã. Bucuresci 1894. 1 vol. 8°.

Ortensia Racoviță-Davila. Cursũ de geografã. Partea I. Geografia matematicã. Bucuresci 1893, 1 vol. 8°.

Petru Rãșcanu. Cursũ completũ de istoria universalã, prelucratũ pentru liceulũ superiorũ. IV. Istoria Evului mediũ. Iași 1894, 1 vol. 8°.

Sabba Ștefãnescu. Geologie. Cursũ elementarũ de introducere în studiulũ pãmântului. Ed. I. Bucuresci 1892, 1 vol. 8°.

M. Strãjanu. Manualũ de gramatica limbei române. Partea I și II. Fonetica și Etimologia. Partea III. Sintactica. Ed. V. Craiova 1892, 1893. 2 vol. 8°. — Manualũ de Gramatica limbei române. Partea I și II. Fonetica și Etimologia. Ed. VI. Craiova 1894. 1 vol. 8°. — Manualũ de gramatica limbei române. Partea III. Sintactica. Ed. IV. Craiova 1891. 1 vol. 8°. — Epistolarũ cuprinđendũ regule, modele și teme de eserciție pentru feliurite epistole etc. Craiova 1893. 1 vol. 8°. — Principie de Literaturã. Ed. II. Craiova 1893. 1 vol. 8°. — Principie de Esteticã și Poeticã. — Partea I. Estetica. Craiova 1893. 1 vol. 8°.

4. La *Premiulũ Statului Lazarũ*, de 5,000 lei, destinatũ a se da celei mãi bune lucrãri în limba romãnã despre „*Igiena țeranului romãnũ, Locuința, încãlțãmintea și îmbrãcãmintea. Alimentãțiunea în diferite regiuni ale țerei și în diferite timpuri ale anului*“, s'aũ prezentatũ 5 manuscrise cu urmãtoarele devise:

1. „Prin muncã veĩ invinge“.

2. „Omulũ se rescumperã cu igiena de bõle și de morți premature“.

3. „In hoc signo vinces!“
4. „Voind a trăi bine
Vino! ascultă de mine!
Sfatulū ce-ți voiū da
De multe rele te va scăpa“.
5. „Amiculū Agricultorului“.

5. Nicī o lucrare nu s'a prezentatū pentru *Premiulū G. San-Marin*, de 2,000 lei, la alū căruī concursū era pusū subiectulū: „*Considerațiunī asupra comerciului Romāniei, cu țerile străine, atâtū în orientū cât și la occidentū, începēndū cu secolulū XVI-lea până la anulū 1860*“.

6. Asemenea nu s'a prezentatū nicī o lucrare pentru *Premiulū Neuschotz*, de 2,000 lei, la alū căruī concursū era pusū subiectulū: „*Compendiū istoricū asupra dezvoltărei industriale la Romāni până în 1875*“.

Tôte publicațiunile și manuscriptele prezentate la concursurile acestorū premii în terminele regulamentare și publicate de Academie, aū fostū trimise la timpū spre studiere comisiunilorū alese pentru acestū scopū în sesiunea trecutā.

Secretarū generalū: *D. Sturdza*.

DELA DESPĂRȚĂMINTELE ASOCIAȚIUNEI.

De multe ori amū accentuatū în organulū acesta însemnătatea despărțēmintelorū Asociațiunei, cari mijlocescū și susținū legătura organică dintre centru și părți. Ca unū enunțiatū alū acestui spiritū publicăm în cele următore cuvēntulū, cu carea directorulū despărțēmēntului Abruđū, dlū Alecsandru *Filipū*, a deschisū adunarea generală a aceluia, ținută în Ofenbaia la 4 Augustū 1894. Cuvēntulū este celū următoriu:

„Onorabilă adunare generală! „*Cultura e libertate*“ ȃice o parimiă germană. „*În unire e puterea*“ ȃice poetulū românū. —

„Și întru adevērū, onorabilă adunare generală, istoria mai recentă a comrobatū până la evidență, că unū poporū, lipsitū de cultura intelectuală, este lipsitū de libertatea sa in-

dividuală; și iară cu câtă și-a însușit mai multă cultură, cu atâta individualitatea sa este mai liberă, — dispune mai liberă despre destinele sale, și chiar și greutățile, ce le întâmpină: libertatea, ce i-o dă cultura, le delătură mai ușor. —

„Acestea în genere premise, în specie din istoria secolului trecut până astăzi am putut învăța: că și poporul nostru român din Transilvania de atunci a început a se mișca mai liberă, de atunci i se dată deceptarea din somnul letargic, ce l'a domnită mai mulți secolă, de când pionii culturei au început a-lă lumina și a-lă face a-și cunoște drepturile sale umanitare și a-și cunoște originea, îndemnându-lă totă odată la împlinirea datorințelor sale față cu statul, biserica, națiunea și familia sa.

„Și decă vre-ună poporă de pe fața pământului în ună timpă scurtă se pôte mândri cu ună succesă pe acestă terenă, atunci întru adevăr, onorabilă adunare generală, poporul român din Transilvania este celă dintâi; căci de și a avută a întâmpina în tôte direcțiunile obstaculii cei mai mari, — a obținută ună succesă, la carele dór însuși nu s'a asceptat.

„Institutele romănesci de cultură pentru ambele secse și numerosa inteligență romănescă în tôte ramurile sciințelor esacte, apoi educațiunea mai înaltă a așa numitului secșă frumosă, carele pentru cultura poporului în genere, ear pentru a secșului femeescă în specie a începută a desvolta ună deosebită interesă, sunt totă atâtea doveđi, cumcă cultura poporului nostru a înaintat și înaintăză cu pași gigantică.

„Onorabilă adunare generală! De când spiritulă de asociațiune a prinsă rădăcină și la poporul nostru romănescă din Transilvania, de atunci progresulă nu numai în cultură și în literatură, ci și în starea materială a aceluia ia dimensiuni totă mai mari, și de când și-a începută activitatea pe

acestă terenă cu puteri unite, s'a și convinsă pe deplină despre acsioma poetului, că: „În unire e puterea“.

În modă mai eclatantă o illustrăză acăsta Asociațiunea noastră transilvană pentru literatura română și cultura poporului română.

„Acăstă instituțiune culturală în scurtulă timpă ală existenței sale, ajutată de unicele puteri ale mai multoră bărbați distinși atâtă pentru înaintarea literaturăi, câtă și pentru înaintarea culturăi poporului, a făcut și face în timpă scurtă atâtă, cât de n'ar fi organizată pre principiile moderne de Asociațiune, nici în îndecite timpuri n'ar puté face.

„Analele Asociațiunei năstre 'mă întărescă asertele, onorabilă adunare; ear stipendiații Asociațiunei, oțeliți cu sciințele adunate în universitățile cele mai renumite, și meseriași înzestrați cu cunoscințele necesare pentru a ocupa ună terenă, dela care poporulă nostru prin vitregimea timpuriloră a fostă mai mulți seculi eschisă, vorbescă cu tonă înaltă, că cultura și literatura unăi poporă atunci înaintăză mai bine și mai ușoră, când la promovarea aceloră conlucră puteri unite.

„Și nu puțină se pôte măgulă și subdespărțământulă nostru, că în scurtulă periodă dela reconstituirea sa totuși a putută arăta ună progresă, de carele multe subdespărțeminte mai mari și mai estinse din țără nu s'aă putută aproia.

„Așa, onorabilă adunare generală, fiindă de firma convingere, că și pe viitoriă fiă-care dintre noi va contribuă, ca și în trecută, totă ce-ă stă în puțină pentru înaintarea mărețului scopă ală Asociațiunei, ală cărei organă este și subdespărțământulă nostru, am onóre ședința adunărei generale pentru anulă curentă a o declara de deschisă“.

Ofenbaia în 12 Augustă 1894.

Alecsandru Filipă.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

Din lucrările sesiunii încheiate mai însemnăm următoarele: Premiul „Lazară” de 5000 lei s'a acordat dd-lor Dr. *Manolescu* și *Crăiniceanu* pentru lucrarea „Highiena țeranului român”; premiul „Năsturelă” de 4000 lei dlui *Lichiropolu* pentru lucrarea „Fauna malacologică a României”.

premiul „Eliade” de 5000 lei d-lui P. *Dulfu* pentru lucrarea „Isprăvile lui Păcală”.

Președinte a fost ales dl Dr. N. *Crețulescu*, președinți de secții dd. P. S. *Aurelianu*, I. *Calinderu* și Gr. *Tocilescu*.

De încheiere secretarul general D. A. *Sturdza* a dat cetire îndatinatului raport asupra sesiunii prezente, pentru care Academia i-a exprimat mulțemită.

Pentru publicarea documentelor privitoare la istoria contemporană a României, de dl *Sturdza*, și eventual și a documentelor aflate de dl *Tocilescu* în arhivele Brașovului, s'a votat din fondul principesei *Alina Stirbei* 8000 lei, și s'a luat la cunoștință cu viuă mulțemită renta de 2000 lei la an, donată Academiei de d-na Elena Dr. N. *Turnescu* întru memoria răposatei sale fiice, despre care donațiune vorbim la alt loc al numărului prezent.

După încheierea sesiunii mai mulți membri au făcut o excursiune la Măgurele și au vizitat școala de fete cu internat, fondată de *Ioan Otteteleșanu*, care stă sub conducerea d-lui și d-nei *Slavici*, și care o au găsit în starea cea mai mulțemitore.

TREI FEMEI GENEROSE.

Am amintit la alt loc al foii noastre de astăzi, că la 53 Decembre 1894 a răposat în Iași principesa *Alina Stirbei*, care a donat Academiei Române 200,000 lei, rezervându-și usufructul pe timpul vieții, ear după mărtea donătoarei având a intra întrégă donațiunea în proprietatea și folosința Academiei. Acesta a și destinat suma de 8000 lei pentru publicarea de documente istorice, după părerea noastră în deplină conformitate cu testamentul generosei donătoare.

Tot de aceste nobile simțeminte a fost însuflețită D-na *Elena*, veduva răposatului Dr. *Nicolae Turnescu* din București, când dto 8 Martiu a. c., întru memoria răposatei

sale fiice *Maria*, făcù Academiei o rentă anuală de 2000 lei, îngrijindù, ca acéstă rentă să se răspundă și după încetarea sa din viéță.

Eată memorabilulü actü, ce adreséză donătórea Academiei din incidentulü acestei donațiunii:

Dle Președinte!

„Subsemnata, văduvă a răposatului Dr. Nicolae *Turnescu*, rogù Academia se primescă o rentă anuală de doué mii lei, ce me obligù a-î vërșa la 15 Maiü ale fiă-căruï anü, prin dlü Ioanü *Kalinderu*, membru alü acestui corpü, cu esplicațiunea următóre:

„O mie de lei se fiă la complecta dispozițiune a Academiei Române, care-î va puté întrebuiñtä precum va crede cu cale.

„Cealaltă mie se o întrebuiñteze în întregulü ei, la sporierea fondului de dotațiune, ce se va înființa, conformü testamentului fundatorului, la Institutulü de fete Ioanü *Otteteleșanü*, care în urma donațiunei făcute de dlü Ioanü *Kalinderu* este acum sub înalta conducere a Academiei Române.

„Acéstă rentă o voiü serví în amintirea multü regretatei mele fiice *Maria Turnescu*, mórtă la flórea vârstei, și spre a lega memoria ei, care mi-a rămasü așa de scumpă, de unü actü, care va folosí mai cu sémă la îmbunătățirea sórtei multorü tinere române.

„Voiü lua la timpü măsurí, pentru-ca continuarea acestui venitü anualü să fiă asigurată Academiei, în orí-ce eventualitate, și după încetarea mea din viéță, nefindóindu-me, că voiü fi astfelü în conformitate de sentimente cu scumpii mei copii.

„Primiți, ve rogù, dle Președinte, încredințarea prea osebitei mele stime.

Elena Dr. N. Turnescu.

În fine reamintimü aici donarea unei case solide în Abrudü, ce o dăruí d-na *Iuliana Vasiiü* de acolo Reuniunei femeilorü române din acéstă localitate pentru scóla ei de fețițe, — donațiune, de carea amü amintitü în Nr. 2, a. c. alü acestei foi.

Amü cređutü că este datorința unei foi, ce ese sub auspiciile Asociațiunei transilvane, a înregistra atari generóse donațiunii, și a conlucra și din partea sa, ca să se pestreze prezentului și venitoriului suvenirea lorü.

Onóre nobilelorü donátóre!

B.

COMPENDIŪ DE GEOGRAFIA UNIVERSALĂ

elaboratū în usulū preparandiilorū și scólelorū mediū, de Teodorū Ceontea, profesorū preparandialū.

Ediția III. — Aradū 1895.

Acesta este titlul unei cărți didactice, ce-și face prin această ediție a treia oră cursul său în institutele noastre pedagogice și în scólele noastre mediū.

Acastă împregiurare, luându în considerare numărul restrinsū alū institutelorū noastre, în cari cartea de față se folosesce ca manualū de geografă, precum și timpul relativū scurtū, de când ea a apărutū, o însoțesce cu o recomandare de sine înțelēsă. Dar cu tóte acestea o privire asupra ei sē impune pentru a constata, dacā ediția cea nouā ofere unū progresū saū nu, presupunēndu-se că o carte didactică, avēnd favorulū a eși în mai multe ediții, are și ocaziune a deveni mai perfectă. Și în adevērū comparāndū ediția de față cu cea premergētore, și aflāmū mai multe schimbări. Aceste schimbări sē referū parte la sistemū, parte la conținutū, altele în fine la partea gramaticală.

Luāmū mai întâiū schimbările referitóre la sistem.

În ediția premergētore, după o întroducere, care conține unele indigitări metodice (pag. IV—XII), precum și espunerea noțiunilorū elementare geografice (pag. 1—7), materialulū geograficū se împarte în trei părți:

1. Geografia matematică (pag. 9—35).
2. Geografia fisică (pag. 37—66).
3. Topografia și etnografia (geografia politică pag. 67—298).

Altcum aflām materialulū arangiatū în ediția a treia. După o întroducere în noțiunile generale (pag. II—X) și în „cunoscințe prealabile“ (pag. IX—XI), cestiuni ce cu puține excepțiuni apartinū geografiei fise, autorulū ne desfășurā mai întâiū geografia politică (pag.—195), în partea a doua geografia matematică (pag. 196—223) și în fine în partea a treia geografia fisică (pag. 224—251), sfērșindū cu unū epilogū întitulatū „contemplațiunī cosmice“.

Nedumeriți ne întrebāmū, pentru ce această simplă schimbare în predarea materialulū, rămānēndu-și de altcum auto-

rulă fidelă tractărei și expunerii cestiunilor cuprinse în diferitele paragrafi din edițiunile vechi? Ce e dreptă, autorulă aduce în prefață motivarea scurtă: De după forma actuală onoratulă cetitorulă află înlesnire, că înainteză dela aproape la departe și dela cunoscutulă la necunoscutulă“. Acestei motivări îi stă însă opusă motivarea sistemisărei materialulă din edițiunile vechi, o motivare nerespinsă în ediția nouă, adecă: „Elementele din geografia matematică și fisică se potă lua după ce cunoscă elevii pământulă; eă le-amă așezatū astfelū (geografia matematică, fisică și politică) de ore-ce sum convinsū, că mai trainică idee se produce în omū despre pământulă, dacă-lū studiéză așa, de câtū decă i s'ar presenta conformū cerințelorū sintetice“.

Se nasce decī întrebarea, care din aceste grupări e mai bună?

Scopulă principalulă alū studiulă geografiei nu pôte fi altulă decâtū a întroduce pe elevii din scōlele medii și din preparandi (și pe acestia trebuie să-i avem aici în vedere) în modū sistematicū în cunoscerea condițiuniloră de viață și de activitate a omulă, condițiunii ce se potă pricepe numai cunoscēndū agenții și fenomenele cosmice și fisice, carī continuu înrăiescū asupra pământulă și a totū ce se află pe elū. Aceste cunoscințe, carī se referū parte la influința corpuriloră ceresci asupra pământulă, parte la fenomenele și schimbările, ce vecinicū se întâmplă pe suprafața pământulă în urma acestorū influențe, ni le mijlocesce geografia matematică și fisică, dar nici decum geografia politică, care strinsū luatū nu e altceva, decâtū unū agregatū de date statistice referitōre la viața socialū-culturală a diferitelorū popōre de pe suprafața pământulă, cunoscințe ce e dreptū fōrte folositōre, dar fără premiterea condițiuniloră susamintite cunoscințe seci, lipsite de viață, cunoscințe fără nici o valōre pentru desvoltarea intelectuală a eleviloră decâtū pōte pentru memorie. Avēnd a tracta în institutule amintite studiulă geografiei în modū sistematicū, credemū că din cauza espusă premergerea unei tractări mai detaliate (decăt se pōte face în întroducere) a geografiei matematice și fisice nu este numai necesarū, ci chiarū indispensabilū pentru o pricepere cu putere cultivatōre a geografiei politice. Premiterea acēsta e cu atāt mai multū indispensabilă, fiind-că geografia politică,

orî cum s'ar lua, e numai partea specială a geografiei fizice și matematice, e o esplicare a celorlî ce se întîmplă în singuraticile locuri de pe suprafața pămîntului sub influințele legilor generale.

Cumcă fără cunoscerea agenților și fenomenelor cosmice și fizice tractarea geografiei politice plutesce în aer, o a simțit de sigur și autorul. De aceea a premis în introducere un reasumat de noțiuni „generale“ și „cunoscințe preliminare“, ear în tractarea geografiei politice s'a vîdut silit parte în §§-fi de sine stătător, parte între alte cestiuni a esplica fenomenele climatologice etc. Espunerea din introducere rămîne însă un schelet, care întru câtva umplut, face geografia matematică și fizică superfluă, neumplut nu ofere baza de lipsă pentru priceperea observărilor climatologice din geografia politică. Așa d. e. espunerile §-lui 16, unde autorul vorbește despre clima monarchiei Austro-Ungare, apoi sfîrșitul §-lui 24, unde atinge clima Ungariei etc., fără cunoscerea detaliată a geografiei fizice rămînu pentru elevi litere mîrte.

Autorul a premis geografia politică, după cum s'a amintit, ba a început chiar cu patria noastră, ca se satisfacă principiului pedagogic „dela aprópe la departe, dela cunoscut la necunoscut“.

Óre aceea ce în spațiu e aprópe de elev, e și pentru priceperea lui aprópe? Nu cred.

Principiul amintit póte numai astfel să se interpreteze, că orî-ce aducem înaintea elevilor, se o aducem stîrînd în ei idei aperceptive și legîndu astfel ce-i departe și încă necunoscut de ce-i aprópe și cunoscut. Ideile aperceptive sunt aici decî aprópele și cunoscutul; totu ce n'a vîdut elevul, fiă cît de aprópe în spațiu, e psihologice departe, ergo necunoscut. În geografie decî, după ce elevul prin escursiuni își cunoște comuna sa natală și împregiurimea ei (ba dela elevii din scólele medii și preparandii presupunem chiar și anumite cunoscințe geografice mai estinse), e cu totul egal, orî începem geografia cu Budapesta, cu Ierusalimul sîu cu forma pămîntului, tóte sunt de elev aprópe, dacá esperiența (și invîetămîntul din celelate studii) i-a oferit ce-va despre ele, tóte îi sunt egal de departe, decá el n'a audít, n'a observat nimic referitoriu la aceste cestiuni.

Până au ajunsă însă elevii în scólele medii superioare și în preparandi, ei și-au câștigat parte prin esperiențe, parte prin învățământul anumite cunoșcințe geografice, pe basa cărora ei și-au format și o iconă despre universul, unii mai detaliată, alții mai stersă. Scopul acestor scóle e deci, a analiza această iconă. Analisarea se face numai astfel, că mai întâi luăm pământul ca întreg, cu fenomenele ce se întâmplă cu și în el, și numai după aceea ne coborim la influința ce o au aceste influențe asupra singuraticelor puncte resp. ținuturi de pe pământ. Acestui metodă fără îndoială va trebui să se conformeze și manualul, ce vom a-lu da elevilor în mână. Din cauzele aceste gruparea materialului, cum autorul o a făcut, nu ne pôte conveni pe deplin.

Comparând ediția de față în privința materiei cu edițiile vechi, schimbările, ce obvin, se referă parte la îndreptarea și completarea datelor statistice, cari cu timpul au devenit in-esacte, parte la intercalarea de charte și figuri menite a înfățișa elevului sistemele de munți și râuri din diferite state.

Ce privesce datele statistice, ele constituiesc în geografia nisce cifre, din cari, esacte fiind, putem cunoșce așa dicându matematicesce starea socială, culturală, economică a unui popor. Și de ore-ce autorul și-a dat tótă silința a ne da date cât se pôte de detaliate cu deosebire la patria noastră, merită tótă recunoșcința, cu atât mai mult, că espuneri statistice menite a ajunge și în mâna elevilor ne lipsesc cu totul. Ce e drept, prin această cartea ca manual pentru elevi a devenit ceva cam greoe, un lucru care ușor s'ar fi putut evita, dacă autorul cifrele referitoare la locuitori, la înălțimea și lungimea munților și catenelor de munți, le ar fi rotunțit, pentru a puté fi astfel mai ușor ținute în memorie (un lucru, care de altcum se pôte ori când face), ear datele curat statistice le-ar fi deosebit prin tipari.

O îmbunătățire simțibilă a manualului găsim în partea limbistică. Autorul în ediția de față pe deoparte a delăturat ortografia etimologică, ear pe de altă parte a evitat mai mult provincialismele, în cari ediția premergătoare era bogată. Astfel a înlesnit elevilor în mod simțitor lectura. O deosebită plăcere ne ar fi făcut autorul, dacă ter-

mini ca palat, fabrică de zucher și altele i-ar fi eliminată cu totul. Aceste însă sunt lucruri secundare.

Privind părțile, în cari autorul a împărțit materialul geografic, geografia politică naturală a primită estensiunea cea mai mare și în deosebi geografiei patriei noastre autorul i-a dat o atențiune de totu intensivă, ocupându-se cu multă mai specială de cât în cadrul unei geografii universale se obicnuesce. - Și de ore-ce autorul s'a ferit, a aduce o simplă înșirare de numiri și cifre, ci acele le-a adus în mare parte în combinare cu fenomenele fizice, au delăturat monotonia, ce adese-ori caracterisază manualele de geografie. Valoarea manualului credem s'ar fi ridicată și mai mult, dacă autorul ar fi dat elementul fizic o estensiune și mai mare de cât o a făcutu barem în contul împărțirei și descrierei politice, care la patria noastră de sigur e prea estinsă.

Acestea sunt observările, ce din punctu de vedere general ni s'aū impus. A ne ocupa cu manualul și în special și a înșira erorile de pênă și de tipariū, ce ici coala totuși s'aū străcuratū, nu aflăm de necesarū. Ele nu alterază descrierea diferitelor obiecte geografice.

Căutând autorul a ne da o descriere detaliată a pământului, ceea ce în general i-a și succesū, cartea de față va pute face primo loco învățătorilor dela scólele poporale serviciū însemnate ca manual de orientare pentru ei. Dar și ca manual în scólele medii superioare, și cu deosebire în preparandiū, pe lângă unele restricțiuni, va satisface scopul ei cu atât mai multū, cu cât cartea de față umple unū gol simțit în literatura didactică a acestor scóle. S.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Descoperire epocală. După „Figaro“ din Parisū, care împrumută acéstă noutate din foile italiene și svedese, scrutătorul norvegian Fritjioff Nansen, cu naia sa „Fram“, lucrată din lemn de stejarū, și ferecată de susū până josū, a ajunsū la *polul septentrionalū*, precum unde a găsitū temperatura de 2° R. preste zero, și unū șirū de munți de nea, în cari a înfiptū stindardul norvegianū. Avederindu-se scirea acésta, care ține în agitația tótă peninsula scandinavică, amū sta în fața unei descoperiri de cea mai mare însemnătate pentru sciință și viața practică, și arū fi resoltă o problemă, la carea lucră omenimea de secolū.

Asociațiunea meseriașilor români din Brașov a ținută adunarea sa generală la 29 Martiu v. sub presiulul ordinaru alu dlu *N. Petrescu*. Din raportul comitetulu aflăm, că Asociațiunea este în creștere și dezvoltare atât în privința materială (fondurile ei la o altă urcă la 40,000 fl.), cât și în privința numărulu membrilor. Învățacei au fost în anulul espirat 245, sodali 55.

Fundațiune bisericescă-scolară. Dlu D. R. *Cordescu*, fundatorul și directorul liceulu „Lumina” din București, născut în Fofeldea, comit. Sibiiulu, după activitate de 40 ani dorind a petrece restul vieții sale în retragere între frații sei, a făcut comunei bisericesci române ortodoxe din satul se natal o fundațiune de 20,000 corone, din care cu timp se se acopere trebuințele bisericei, școlei confesionale, se se ajute scolarii săraci etc., ear restul se se adaugă la capitalul. Actul fundational este datat din ziua de Pasci (2 Aprile) 1895, și fundațiunea portă numele „*Fundațiunea Daniil și Aleaxandrina R. Cordescu*”. Onore generosulu fundator și membru pe viață alu Asociațiunei!

La aniversarea 80 a Principelu Bismarck dela 1 Aprile n., s’au făcut bėtrănul bărbat de stat cele mai mari ovațiuni din partea poporulu german. Înșuși împėratul *Wilhelm II.* l’a distins cu fericitări căldurose și cu oferirea unu paloșu de aur. De asemenea l’au felicitat aproape toți suveranii Europei; în Germania s’a serbat ziua cu ferii școlare, închiderea oficiilor publice, deputațiunii, adrese telegrame, daruri etc., cu unu cuvânt cu onoruri de totu extraordinare.

Distincțiune. Dlu B. P. *Hașdeu* a fost ales membru onorariu alu Academiei de New-York.

Esposiția cooperatilor români se va redeschide la 1 Maiu, și recompensele esposanților se vor distribui sub presiulul principelu regal Ferdinandu, președintele de onore alu esposiției.

Pentru țeranii din România s’a vëndut dela 1889 până astăzi pământul de alu statulu în preț de 123,045,877 lei; suprafața pământulu vëndut e de 308,267 hectare, ear numărul compărătorilor de 59,668.

Biblioteca poporală. Prin stăruințele dlu protopop Nicolau Solomonu, directorul despărțemēnulu XXV, Ludoșu, alu Asociațiunei, s’a înființat în comuna acēsta, pe lângă multe alte instituțiuni folositoare, și o bibliotecă poporală, carea se provēdă pre țeranulu român cu o cetire ușoră și sănătoasă.

BIBLIOGRAFIA.

Documente pentru limbă și istorie, culese și publicate de Dr. *Ilarion Pușcariu*, arhimandrit, vicariu arhiepiscopesc, v.-preș. al Asociațiunii transilvane etc. Tomul II, broșura I. „Rugătorii“ în limba daco-macedo-românească. Sibiu, tip. arhidieceșană 1894.

Memorii din 1848/49, de *Vasilie Moldovanu*. Brașov. tipografia A. Mureșanu, 1895. Prețulu 50 cr. + 5 cruceri porto postal. Recomandăm atențiunei interesanta scriere, ce se ocupă de un însemnatu periodu al istoriei noastre.

Scrieri și vorbiri, culese apoi direse, de Dr. *Georgiu Popa* Arad, L. Réthy și fiu, 1895. Prețulu 1 fl.

Cuvântarea către locuitorii din comuna Foventea (Fofeldea), ținută de D. R. *Cordescu*. Testamentulu și amentoriulu (pomelnicul) Aprile 1895. Brașov, tip. Mureșianu, 1895.

Dela Academia română:

Sub auspiciile Ministeriulu cultelor și instrucțiunei publice și ale Academiei Române au eșit:

Documente privitoare la istoria Românilor. Urmare la colecțiunea lui *Eudociu de Hurmuzaki*. Supplementulu II. Volumulu II. 1601—1640. Cu portretulu lui Gaspar Gratiani Voivod. Documente culese din archive și biblioteci polone, coordonate, adnotate și publicate de *Ioan Bogdanu*. Cu traducerea franceză a documentelor polone de I. Skupievski. Bucuresci, 1895.

Documente privitoare la istoria Românilor. Urmare la colecțiunea lui *Eudociu de Hurmuzaki*. Supplementu I. Volumulu VI. 1827—1849. Documente adunate și coordonate de D. A. *Sturdza* și C. *Colescu-Vartic*. Bucuresci 1895.

Totdeodată publică Academia: a) personalulu delegațiunilor; b) al secțiunilor și c) al comisiunilor, precum și programa sesiunilor sale ordinare în anul 1895—1896.

Sesiunea generală se va deschide la 20 Februariu (3 Martiu) 1896.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 170—1895.

Procesu verbalu

din ședința comitetulu Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporulu român, ținută în Sibiu la 4 Aprile 1895 n.

Președinte: Dr. *Ilarion Pușcariu*, vice-președinte.

Membrii prezenți: *Ioan Papiu*, I. *St. Șuluțiu*, *Zacharie*

Boiu, Partenie Cosma, Leontină Simonescu, Dr. Corneliu Diaconovich și Nicolaș Toganu, bibliotecarii.

Secretariu: Dr. V. Bologa.

Nr. 56/116. Domnul Alecsandru Filip, avocat în Abrud și directorul despărțământului Asociațiunei, cu datul 3 Martiu a. c. înainteză protocolul adunării generale ținute în Ofenbaia la 12 August 1894, dimpreună cu raportul subcomitetului și cuvântul presidial de deschidere.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. S'a luat spre scire cu mulțemită raportul subcomitetului despre activitatea despărțământului în anul precedent;

2. S'a exprimat condolențele adunării generale pentru pierderea membrilor răposați din acel despărțământ: Dionisiu Adamovici, administrator protopresbiteral în Abrud și Nicolaș Mestecanu, preot în Roșia;

3. S'a luat spre scire raportul cassariului, făcându-se dispoziții pentru încassarea tacselor restante;

4. S'a încassat la acea adunare următoarele taxe de membri:

a) dela doi membri pe viață	202 fl. — cr.
b) dela membri ordinari	75 fl. — cr.
c) dela membri ajutători	34 fl. 85 cr.

Total 311 fl. 85 cr.,

care sumă s'a transpusă aici cu raportul cassariului dto 26 August 1894;

5. S'a constituit despărțământul pe un nou period de trei ani, alegându-se director: Dr. Simeon Caianu, medic în Roșia; membri în comitet: Dr. Vasile Preda, avocat în Câmpeni; Dr. Laurențiu Popu, avocat în Abrud, Ioan Maior, preot în Roșia; Alecsandru Papiu, preot în Bistra; Dr. Vasile Teodoru, avocat în Abrud și Ioan Danciu, protopop în Ofenbaia;

6. S'a decis să se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Sohodolu-satu în urma invitării domnului Demetriu Goia, preot în Sohodolu.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare, și se constată, că primirea tacselor încassate dela membri în sumă de 311 fl. 85 cr., s'a cuitat din ședința acestui comitet dela 6 Septembrie 1894, când s'a declarat și membri Asociațiunei înscriși de nou, conform raportului primit dela cassariul despărțământului cu datul 26 August 1894; cuvântul presidial de deschidere se transpune redacțiunei organului Asociațiunei spre eventuală publicare.

Nr. 57/125 și 126. Biblioteca națională centrală din Florența și biblioteca Vittorio Emanuele din Roma cuiteză cu datul Martie

curentă primirea opului „Date istorice privitoare la familiile nobile române“. Partea I și II, de I. cav. de Pușcariu.

— Spre scire.

Nr. 58/139 și 153. Pentru fondul „George Barițiu“ a încurs:

a) prin colecta dluî Nicolau Petru, preot în Gurghiu 1 fl.;

b) prin colecta dluî Iacob Popa din Branu 5 fl. Suma 6 fl.

— Spre scire cu mulțemită, pe lângă observarea, că consemnarea contribuțiilor s'a transpus la redacțiunea foii Asociațiunii spre publicare.

Nr. 59/140. Magistratul orășenesc din loc, cu datul 14 Martie a. c. Nr. 3726, la recercarea dluî vice-comite din comitatul Sibiuului, cere consemnarea despărțemintelor Asociațiunii transilvane.

— Spre scire, încredințându-se biroului esecutiva.

Nr. 60/151. Dlu Alimpiu Barbolovici, vicariul Silvaniei și directorul despărțemintului Asociațiunii de acolo, cu datul 21 Martiu a. c. Nr. 2, înainteză cererea dluî Ioan Candale, rotariu în Crasna, pentru conferirea unui ajutoriu, spre a poté deschide atelieriul se de sine stătătoriu.

— În lipsa de mijloce cu acestă menire, cererea nu se poté incuviința.

Nr. 61/152. Compactorul Francisc Neuzil, transpune contul cu datul 23 Martiu a. c. despre 37 fl. 80 cr. pentru mai multe cărți, ce a legat din biblioteca Asociațiunii.

— Se transpune oficiul de cassă al Asociațiunii spre achitare.

Nr. 62/154. Societatea „Transilvania“ din Bucuresci, cu datul 24 Martiu a. c. Nr. 5, transpune 200 fl. pe trimestrul Aprile 1895, pentru ajutorarea învățecilor meseriași români.

— Spre scire cu mulțemită.

Nr. 63/155. Dlu Simeon Stoica, medic în Abrud, cu datul 25 Martiu a. c., cere se se rectifice în organul Asociațiunii greșelile de tipariu mai esențiale, ce s'au strecurat în elaboratul se „Higiena copilului dela nascere până la alu 7-lea an al vietii“, publicat în editura Asociațiunii.

— Se transpune redacțiunii organului Asociațiunii, spre a se satisface cererei.

Nr. 64/159. Tipografia archidiecesană din loc, presentă cu datul 31 Martiu a. c. nota despre 230 fl. 70 cr., pentru tipariul, broșarea și espedarea foii Asociațiunii pe pătrariul primu din 1895.

— Se transpune oficiul de cassă al Asociațiunii spre achitare.

Nr. 65/160. Bibliotecariul Asociațiunei raportéază, că în urma concludului acestui comitetu din 6 Decembre 1894, Nr. prot, 221/454, a procuratü ulteriorü prin librăria Institutului tipograficü din locü vol. 2—6 din „Istoria Romănilorü în Dacia Traiană“ de A. D. Xenopolü, și transpune contulü despre 25 fl. pentru achitare.

— Spre scire, ear contulü se transpune oficiului de cassă spre achitare.

Nr. 66/161. Oficiulü de cassă alü Asociațiunei presentă cu datulü 31 Martie c. Conspectulü întratelorü și eşitelorü la cassa Asociațiunei în cuartalulü I din 1895. pe lângă observarea: së i se notifice, din care fondü se acopere spesele tiparului în sumă de 216 fl. pentru broşura „Higiena copilului dela nascere până la alü 7-lea anü alü vieţii“.

— Spre scire, pe lângă însărcinarea, de a se achita suma de 216 fl. pentru tipariulü broşurei respective din fondulü generalü alü Asociațiunei.

Nr. 67/162. Oficiulü de cassă alü Asociațiunei presentă cu datulü 31 Martiü a. c. conspectulü membrilorü Asociațiunei, cari aü achitatü tacsele de membri în cuartalulü I din 1895.

— Spre scire, avënd a se transpune redacțiunei organului Asociațiunei spre publicare.

Nr. 68/. Se presentă cererile învăţăcelorü meseriaşi. întrate în urma concursului publicatü de aici cu datulü 7 Februariü a. c. Nr. 25, și anume dela următorii: Ioanü Drocaşiü, învăţăcelü de făurie în Deeş; Maximilianü Dopp, învăţăcelü tipografü în Sibiiü; Victorü Hatos, învăţăcelü pantofariü în Clujü; Demetriü Axente învăţăcelü tipografü în Sibiiü; Iosifü Şerbanü, învăţăcelü cojocariü în Cinculü mare; Emanuilü Martinü, învăţăcelü de sculptură în pétră la scóla de statü din Zlatna; Nicolaü Crişanü, învăţăcelü păpucariü în Iara inferiöră; Vasilie Bindea, învăţăcelü pantofariü în Betleanü; Michailü Simoneti, învăţăcelü covrigariü în Sibiiü; Alecsandru Comes, învăţăcelü mäsariü în M.-Oşorheiü; Pavelü Zavoiü, învăţăcelü pantofariü în Bistriţă; Michailü Radu, învăţăcelü croitorü în Teiuş; Alexandru Cotorógă, învăţăcelü curelariü în Haţegü; Ioanü Burnete, învăţăcelü ferariü în Blajü; Nicolaü Bratu, învăţăcelü tipografü în Sibiiü; Ioanü Aug. Dascälü, învăţăcelü mesariü în Şomcuta mare și Nicolaü Comşa, învăţăcelü mäsariü în Cohalmü.

— Doue ajutóre à 25 fl. la anü, din subvenţiunea societăţiü „Transilvania“ se votéază tinerilorü: *Vasilie Bindea*, învăţăcelü pantofariü în Betleanü și *Nicolaü Crişanü*, învăţăcelü pantofariü în Iara inferiöră.

Ear din restulü anilorü trecuţi, primitü totü spre acestü scopü dela numita societate, se votéază pe unü periodü de 3 anü *alte patru ajutóre à 25 fl. la anü următorilorü tineri*: *Iosifü Şerbanü*, învăţăcelü cojocariü în Cinculü mare; *Emanuilü Martinü*,

învătăcelu de sculptură, în pétră la scóla de statú din Zlatna; *Michailú Radu*, învătăcelu croitoriú în Teiuşú, şi *Alecsandru Coto-rógă*, învătăcelu curelariú în Haţegú.

Nr. 69. Verificarea acestuí procesú verbalú

— Se încredinţeză membrilorú: I. Papiú, I. St. Şuluţiú şi P. Cosma.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionú Puşcariú m. p.,
v.-preşedinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariu II.

S'a verificatú. — Sibiiú 8 Aprile 1895 n.

I. Papiú m. p.

I. St. Şuluţiú m. p.

P. Cosma m. p.

Nr. 190—1895.

Procesú verbalú

din şedinţa comitetuluí Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporuluí românú, ţinută în Sibiiú la 2 Maiú 1895 n.

Preşedinte: Dr. Ilarionú Puşcariú, vice-preşedinte.

Membrii prezenţi: I. Hannia, I. V. Russu, I. Papiú, I. St. Şuluţiú, P. Cosma, Z. Boiu, L. Simonescu, I. Creţu, Dr. C. Diaconovich, O. Tilea şi N. Togan, bibliotecariú.

Secretariú: Dr. V. Bologa.

Nr. 70/163. Domnulú Ioanú Costinú, preotú şi redactorú în Sibiiú, cu datuluí 3 Aprile 1895, cere: se priiméscă asupra sa Asociaţiunea transilvană acoperirea speselorú recerute la întemeerea unei „*Bibliotecí economice*“, ce arú consta minimuluí din 22 broşuri à 2—4 cóle de tiparú, şi s'ar referí la cultivarea pământuluí, grădinăritú, îngrijirea vitelorú şi la alte cerinţe economice.

— După-ce sumele votate în bugetuluí anuluí curentú spre întreprinderi literare, s'au exhaustatú prin „*Concursuluí literarú*“, ce s'a publicatú pentru anulú acesta sub Nr. 430—1894 (veđi „*Transilvania*“ din 1894, pag. 399), cu deosebită considerare şi la economia ţeranuluí românú, — cererea nu se póte încuviinţa, se îndreptă însă petentele, se reflecteze, cu eventuale elaborate de acéstă natură la numitulú concursú literarú, alú căruí terminú espiră cu 1 Octobre 1895 st. n.

Se observă totú de odată şi aceea, că acestú comitetú nu se póte pronunţa în meritulú unei lucrări, fără a cunósce elaboratele celú puţinú în manuscrisú.

Dacă însă autoruluí ar puté eventualú se tipărescă pe spesele sale publicaţiunea, comitetuluí Acociaţiunei, aflând'o corespunđtóre, va îngrijí de răspândirea ei prin despărţeminte.

Nr. 71/164. Dlă Dr. Basiliu Preda, avocatul în Câmpeni, ca delegat al comitetului pentru vinderea realităților Asociațiunii din lăsamentul fericitului Avram Iancu din Vidra de sus, cu datul 5 Aprile a. c., raportază, că din cauze întemeiate n'a putut efectua licitarea amintitelor realități, și propune să se țină în suspens până către toamnă, ear pentru anul curent să se dea realitățile în arândă fostului arândator Iosif Iancu a Popii, afară de casa Iancului, ce a dat'o în chirie pe timp de 6 ani dnului Iosif Gomboș, proprietariu și candidat de preot în Vidra de sus.

— Se aprobă.

Nr. 72/165. Dlă Dr. Ioan Popu, vicariu în Năseud și directorul despărțemintului Asociațiunii de acolo, cu datul 5 Aprile a. c., transpune 54 fl. 50 cr. tacse de membri ordinari pro 1894—1895 și pentru diplome, pe lângă observarea, că dlă Nicolau Cionca, supravigil silvanal în Sângiorgiu, s'a înscris de membru nou al Asociațiunii solvind taca prescrisă de 5 fl. pro 1895 și 1 fl. pentru diplomă.

— Suma de 54 fl. 50 cr., tacse de membri ordinari pro 1894—1895, s'a primit cu mulțemită, dlă Nicolau Cionca, supravigil silvanal în Sângiorgiu, se declară membru ordinar al Asociațiunii și se prevede cu documentul de legitimare până la procsima adunare generală.

Nr. 73/167. Direcțiunea institutului de credit și economii „Albina“ din Sibiu, cu datul 5 Aprile a. c., împărtășește, că adunarea generală a numitului institut, ținută în 27 Martiu a. c., a votat din profitul anului 1894, suma de fl. 1000 pentru trebuințele școlii de fete a Asociațiunii, și întru esecutarea acestui concludu a creditat suma votată în contul Asociațiunii.

— Spre plăcută scire cu mulțemită.

Nr. 74/177. Direcțiunea despărțemintului Asociațiunii din Brașov, cu datul 2 Aprile a. c., înaintază protocolul adunării generale a despărțemintului, ținute în Brașov la 8 Ianuaru a. c. dimpreună cu raportul subcomitetului și consemnarea membrilor, cari au solvit tacsele pro 1894 și 1895, cu suma de 166 fl.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

a) s'a luat spre scire raportul subcomitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală a despărțemintului, constatându-se unele greutăți cu privire la încassarea tacselor de membri și la ținerea adunărilor generale în timpul din urmă;

b) s'a constatat după raportul casarului, starea cassei despărțemintului, și anume:

intrate	383 fl. 93 cr.
eșite	302 fl. 89 cr.

sald 83 fl. 04 cr.

din care sald 16 fl. sunt a se trimite la cassa centrală, ca tacse de membri, ear 67 fl. formază averea despărțemintului;

c) s'au înscrisu de membri noi ai Asociațiunei domoii: Iosif Pușcariu, avocatū în Brașovū; Virgilū Onițiu, directorū gimnasialū în Brașovū; T. Spuderca, cofetarū în Brașovū; Nicolaū G. Eremias în Brașovū; Pompiliū Dan, profesorū în Brașovū; G. G. Nica Popū, comerciantū în Săcele; Alecsiū Moldovanū, comptabilū în Brașovū; Gregoriū Maiorū, redactorū în Brașovū; Victorū Popescu, avocatū în Brașovū; G. Navrea juniorū, măcelariū în Brașovū, și au solvitū tacsă de câte 5 fl. pro 1895, totalū 45 fl.;

s'au încassatū dela 6 membri ajutători à 1 fl. = 6 fl.;

d) rațiociniulū despărțemētului pe anulū de gestiune 1893/4, s'a aflatū în ordine, și s'a datū absolutoriū subcomitetului pe acelū anū de gestiune;

e) s'a luatū spre scire abdicerea subcomitetului alesū pe periodulū precedentū;

f) s'a alesū cu aclamațiune directorū onorarū pe vieță alū acelui despărțemētū, dlū Ioanū Petricū, protopopū și directorulū despărțemētului dela înființarea lui până acum, în virtutea meritelorū câștigate în această calitate;

g) s'a constituitū despărțemētulū pe unū nou periodū de 3 anī 1895—1897, alegēndu-se directorū: Dlū Vasile Voina, protopopū onorariū; membri în subcomitetū: Dr. I. Blaga, N. Ciurcu, Gregoriū Maiorū, Virgilū Onițiu, N. Popoviciū și Arseniū Vlaicū;

h) s'au luatū dispozițiuni, ca sē se înființeze agenturi comunale și bibliotecī populare prin tōte comunele despărțemētului, în sensulū hârtiei comitetului centralū Nr. 430—1894 și s'a constatatū totū odată, că în unele comune din acelū despărțemētū s'au înființatū deja agenturi și bibliotecī populare;

i) s'au primitū cu mulțemită 300 esemplare din broșura: Înfricoșatele urmări ale beuterei de vinarsū saū rachiu, dăruite pentru bibliotecile populare de dlū Ioanū Petricū, protopopū;

k) s'a incredințatū subcomitetului — la propunerea dlorū Severū Axente și L. Nastasi — ca se facă pregătirile de lipsă pentru o nouă adunare generală și cu puteri unite se deștepte acelū despărțemētū la o vieță nouă; ear pentru sporirea numărului membrilor se pună în circulație unū apelū cu o listă de subscriere.

— Protocolulū servește spre scire cu aprobare; membrii înscrisi de nou, anume dñii: Iosif Pușcariu, avocatū în Brașovū; Virgilū Onițiu, directorū gimnasialū în Brașovū; T. Spuderca, cofetarū în Brașovū; Nicolaū G. Eremias, în Brașovū; Pompiliū Dan, profesorū în Brașovū; G. G. Nica Popū, comerciantū în Săcele; Alexiū Moldovanū, comptabilū în Brașovū; Gregoriū Maiorū, redactorū în Brașovū; Victorū Popescu, avocatū în Brașovū și G. Navrea juniorū, măcelariū în Brașovū, se declară membri ordinari ai Asociațiunei și se provēdū cu document de legitimare până la procsima adunare generală; suma de 166 fl., tacsă de membri pro 1894 și 1895, s'a primit cu mulțemită; cu privire la rațiociniulū despărțemētului pe anulū precedentū, se recercă direcțiunea despărțemētului sē-lū înainteze aici dimpreună cu bugetulū despărțemētului, ce are sē se compună pe anulū curentū

de gestiune, spre revisiune și definitivă aprobare, conform ȳș-lor 18, 20 și 24 din Regulament ȳ.

Nr. 75/181. Direcȳiunea desp ȳrt ȳm ȳntului Asociaȳiunii din Sibii ȳ, cu datul 20 Aprile a. c. Nr. 35, cere 100 esemplare din „Regularea mijl ȳcelor ȳ spre ajungerea scopului Asociaȳiunii transilvane“, ca se p ȳt ȳ satisface h ȳrtiei acestui comitet ȳ de sub Nr. 430—1894, referit ȳre la infi ȳntarea agenturilor comunale și bibliotecelor ȳ populare.

— Cererea se incuvi ȳnt ȳz ȳ, și se decide a se retip ȳri numitul ȳ regulament ȳ in 2000 esemplare, incredi ȳnt ȳndu-se biroul ȳ esecutiv ȳ.

Nr. 76/186. Dna Alecsandra Moga, v ȳduv ȳ in Sibii ȳ, cu datul 19 Aprile a. c. cere un ȳ ajutoriu de 25—30 fl. pentru fiul ȳ se ȳ Ioan ȳ Moga, student ȳ in clasa VIII gimnasial ȳ in Sibii ȳ.

— In lipsa de mijl ȳce cu ac ȳst ȳ menire, cererea nu se p ȳte incuvi ȳnt ȳ.

Nr. 77/187. Direcȳiunea sc ȳlei civile de fete a Asociaȳiunii, cu datul 2 Mai ȳ a. c. Nr. 32, inaint ȳz ȳ protocoalele conferenȳei corpului didactic ȳ din 5 și 30 Aprile a. c., cel ȳ din urm ȳ cu programa examenelor ȳ publice dela finea acestui an ȳ scolar ȳ.

— Spre scire cu aprobare.

Nr. 78/188. Dl ȳ Dr. Corneli ȳ Diaconovich raport ȳz ȳ cu datul 30 Aprile a. c. in firul ȳ h ȳrtiei acestui comitet ȳ din 7 Februarii a. c. Nr. 6, despre stadiul ȳ, in care a ajuns ȳ in ȳntreprinderea proiectat ȳ pentru editarea unei Enciclopedii rom ȳne, anume: c ȳ a incheiat ȳ in ac ȳl scop ȳ contract ȳ cu libr ȳria W. Krafft din Sibii ȳ, care a primit ȳ editarea publicaȳiunii in estensiune de 120 c ȳle tipar ȳ, formatul ȳ „Brockhaus Conversations-Lexicon“ (ediȳia 14-a) și s'a obligat ȳ a tip ȳri Enciclopedia in 3000 esemplare pe spesele sale proprii etc.; a incheiat ȳ cu libr ȳria Carol M ȳller din Bucuresci un ȳ contract ȳ favorabil ȳ pentru r ȳsp ȳndirea publicaȳiunii in Romania; a iniȳiat ȳ pașii necesari pentru asigurarea conlucr ȳrei cercurilor ȳ n ȳstre literare și științifice și a obȳtinut ȳ deja cu viu ȳ pl ȳcere sprijinul ȳ mai multor ȳ profesori de universitate, membri ai Academiei rom ȳne și alte somit ȳți științifice și literare; in sf ȳrșit ȳ comunic ȳ, c ȳ eventual ȳ pe ședinȳa proxim ȳ va presenta lista colaboratorilor ȳ, ca s ȳ se p ȳt ȳ apoi incepe lucrarea registrului articolilor ȳ.

— Spre pl ȳcut ȳ scire.

Nr. 79/. Verificarea acestui proces ȳ verbal ȳ

— Se incredi ȳnt ȳz ȳ membrilor ȳ: L. Simonescu, I. Crețu, și Dr. C. Diaconovich.

Ședinȳa se inchee.

D. u. s.

Dr. Ilarion ȳ Pușcari ȳ m. p., Dr. Vasile Bologa m. p.,
v.-președinte. secretari ȳ II.

S'a verificat ȳ. — Sibii ȳ 8 Mai ȳ 1895.

Dr. C. Diaconovich m. p. L. Simonescu m. p. I. Crețu m. p.

CONSPECTULŪ

*membrilorŭ Asociațiunei transilvane, cari aŭ solvitŭ tacsele în
cuartalulŭ I. 1894.*

Iacob Popeneciŭ din Venetia inferiŕă pro 1894; Nicolaŭ Sustaŭ din Brașovŭ, pro 1895; Ioanŭ Hodoreanu din Gherla, pro 1895; Emanuilŭ Ūngureanŭ din Timișŕa, pro 1895; Andreiŭ Frâncu din Budapesta, pro 1895; Alecsandru Darabantŭiŭ, din Bistra, pro 1895; Emanuilŭ Popŭ în Bobohalma, pro 1894; Moise Birtonŭ, în Lascud, pro 1894; Vasile B. Muntenescu în Buziași, pro 1894; Daniilŭ de Tamașŭ în Deag, pro 1894; Aurelŭ P. Bota, prof. în Blajŭ, pro 1894; Zacharia Branŭ în Sâmcelŭ, pro 1894; Aurelŭ C. Domșa în Blajŭ, pro 1894; Iosifŭ Lita, în Ielod, pro 1894; Alecsandru Micu în Blajŭ, pro 1894; Iuniŭ Brutu Micu în Blajŭ, pro 1894; Silvestru Nestorŭ în Blajŭ, pro 1894; Gregoriŭ Ordace în Blajŭ, pro 1894; Aronŭ Papiŭ în Blajŭ, pro 1894; Laurențiŭ Pascu în Blajŭ, pro 1894; Dr. Alecsandru Popŭ în Blajŭ, pro 1894; Stefanŭ Popŭ în Blajŭ, pro 1894; Nicolaŭ Popescu în Blajŭ; Stefanŭ Stanŭ în Blajŭ; Vasile Turcu în Blajŭ; Alecsiŭ Viciŭ în Blajŭ, toți pro 1894; Laurianŭ Bercianŭ în Orăștie, pro 1895; George Bogdănescu în Romos; Ioanŭ Boteanŭ în Bințiŭți; Petru Belei în Orăștie; Procopiŭ Herlea în Cugirŭ; Iosifŭ Dumitru în Berii; Iosif Orbonașŭ în Orăștie; Nicolaŭ Furdui în Vinerea; Aurelŭ P. Barcianŭ în Orăștie, toți pro 1894; Gavriilŭ Ciobotariŭ în Gy-Bŭkk; Ilie Moga în Sibiiŭ; George Maxim în Sibiiŭ; Daniilŭ Gaborŭ în Sibiiŭ; Dr. Em. Elefterescu în Sibiiŭ toți pro 1895; Isaia Popa în Oca-Sibiiulŭ; Maria Cosma în Sibiiŭ; Dr. Ilie Beŭ în Sibiiŭ; George Dima în Sibiiŭ; Ioanŭ V. Russu în Sibiiŭ; Stefanŭ Stroia în Sibiiŭ; Dr. Nicolae Vecerdea în Sibiiŭ; Mateiŭ Voileanu în Sibiiŭ; Nicolaŭ D. Mircea în Cohalm; Ioanŭ Buzea în Cohalm; Ioanŭ Mircea în Cața; Ioanŭ Brotea în Mateiaș; Pompiliŭ Predoviči în Merchiașa; Teofilŭ Gheaja în Paloșŭ; Clemente Raicu în Cohalm; Romulŭ Marcu în Bistra; George Candrea în Neagra; Adam Cristea în Orăștie, toți câte 5 fl. pro 1894; George Comaniciŭ și Alecsandru Belle din Șercaia, pro 1894 10 fl.; Camera comercială în Brașovŭ pro 1895 6 fl.; Alecsandru Tamașiŭ în Bordu; Artimonŭ Blăjanŭ în Obreja; Emilŭ Viciŭ în Blajŭ; Iulius Friedmann în Jibot; Petru Cherebețiŭ în Cățicăŭ câte 10 fl. pro 1893/4; Stefanŭ Popŭ în Mihalțiŭ 10 fl., interese de întărđiere 60 cr. pro 1893/4; Ștefanŭ Stanŭ, pentru diplomă 1 fl.; Ioanŭ Iosifŭ în Vinerea; Nicolaŭ Macarie în Vinerea; Constantinŭ Viorelŭ în Jibotŭ câte 6 fl. pro 1894; „Ardeleana“, institutŭ de creditŭ în Orăștie m. fund. 201 fl.; Dr. Silviŭ Moldovanŭ, avocatŭ în Orăștie, membru pe vieță 101 fl.; Dr. Aurelŭ Munteanŭ, avocatŭ în Orăștie, membru pe vieță 101 fl.; Ioanŭ Maiorŭ în Roșia montană pro 1892—1894 15 fl.; Petru Nicolaŭ în Gurghiŭ pro 1893 5 fl.; Dionisiŭ Nistorŭ în Arpatacŭ; Gavriilŭ Hango în Sibiiŭ câte 5 fl. pro 1895; Dela 65 membri ajutători din despărț. Sibiiulŭ 38 fl. 75 cr. Suma 863 fl. 35 cr.

Sibiiŭ, 31 Martiŭ 1895.

*Leontinŭ Simonescu m. p.,
cassariŭ.*

PROGRAMA ESAMENELORŪ PUBLICE

dela scõla civilã de fete cu internatũ a Asociaþiunii transilvane cu finea anului scolasticũ 1894/5.

Martĩ 25 luniũ n.

La õrele 10 a. m. examenul *privatũ* cu elevele din cursul complementarũ.

Mercuri in 26 luniũ n.

a) înainte de amedĩ:

- dela 8—9 õre Religiunea cu tõte elevele.
 „ 9—10 „ Istoria universalã ¢i geografia cu cl. II.
 „ 10—11 „ Limba romãnã cu clasa IV.

b) dupã amedĩ.

- dela 3—4 õre Aritmetica cu clasa III.
 „ 4—5 „ Limba francezã cu despãrþ. III ¢i IV.

Joi in 27 luniũ n.

a) înainte de amedĩ:

- dela 8—9 õre Istoria naturalã cu clasa II.
 „ 9—10 „ Limba germanã cu clasa IV.
 „ 10—11 „ Limba maghiarã cu clasa I. ¢i II.

b) dupã amedĩ:

- dela 3—4 õre Istoria universalã ¢i geografia cu clasa III.
 „ 4—5 „ Fisica cu clasa a IV.

Vineri in 28 luniũ n.

Dela 9—11 õre musica instrumentalã ¢i vocalã; declamaþiuni.

La 11 õre incheerea solemnã a anului scolasticũ ¢i distribuirea atestatorũ.

Lucrurile de mãnã femeesci, sunt espuse in decursul esamenelorũ, intr'una din salele institutului.

Directiunea.

ANUNÞ.

Opulũ „Date istorice privitoare la familiile nobile romãne“, Tom. I. ¢i II., de Ioanũ cav. de Puþcariũ, apãrutũ sub auspiciile „Asociaþiunii transilvane pentru literatura romãnã ¢i cultura poporului romãnũ“, se põte procura directũ dela biroulũ Asociaþiunii, (Sibiiũ, strada Morii Nr. 8), dela tõte librãriile nõstre din Sibiiũ ¢i dela N. Ciurcu din Braþovũ, pe' lângã urmãtoarele preþuri:

Tom. I. (separatũ)	2 fl.
„ II. „	4 fl. v. a.
ambele tomuri de odatã cu	5 fl. v. a.

Sibiiũ, 18 Aprile 1895.

Biroulũ Asociaþiunii.